

KRAJÁNEK

Olomoucký kraj

MĚSÍČNÍK OBČANŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE

Den válečných veteránů

Hejtman ocenil pamětníky druhé světové války

str. 6

Jiří Zemánek:

Splácíme dluh a přitom výrazně investujeme

str. 9

Špička Evropy

Koloběžci z Lipniku jsou mezi nejlepšími kluby Evropského poháru

str. 12

ČÍSLO 12 ■ PROSINEC 2019 ■ ROČNÍK 18

NÁKLAD 285.000 VÝTISKŮ

DISTRIBUOVÁNO ZDARMA VŠEM DOMÁCNOSTEM V KRAJI

Kraj připravil rozpočet, který se týká úplně všech

Olomoucký kraj bude příští rok hospodařit s výrazně proinvestičním rozpočtem. Stovky milionů korun půjdou do oprav silnic, lékařských zařízení, další peníze zamíří na ochranu životního prostředí, podporu sportu, hasičů nebo na provoz vlaků a autobusů. Jenom za veřejnou dopravu hejtmanství utratí více než jednu miliardu korun.

„Krajský rozpočet se týká úplně každého, proto je tak důležitý. Kraj zřizuje střední školy, domovy pro seniory, opravuje silnice, zajišťuje fungování zdravotnické pohotovosti nebo rozvíjí volnočasové aktivity. Není zkrátka žádná oblast běžného

života, na které by se kraj alespoň částečně nepodílel,“ vysvětluje Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje.

Navzdory velkým investicím bude hejtmanství nadále pokračovat ve splácení dluhu zděděného z předchozích let. Kraji se během poslední doby podařilo svoje závazky citelně snížit, což kondici krajského rozpočtu náramně svědčí.

„V současné době jsme snížili objem půjček jen na třetinu limitu, který stanovuje zákon. Přitom můžeme investovat stovky milionů korun do rozvoje infrastruktury nebo zvyšovat platy například v sociálních službách a školství,“ uvedl Jiří Zemánek, první náměstek hejtmana Olomouckého kraje.

Podrobný rozpočet na příští rok si mohou lidé prohlédnout na krajské úřední desce zveřejněné na webu OLKRAJ.CZ. Další podrobnosti k hospodaření Olomouckého kraje včetně přehledu plánovaných investic přináší rozhovor s Jiřím Zemánkem otištěný na straně 9 aktuálního vydání Krajánka. (red)

Hejtmanství úspěšně snižuje zděděný dluh

Vánoční punč pomáhal

Téměř 19 tisíc korun vybrali při charitativním prodeji vánočního punče 25. listopadu hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk společně s primátorem Olomouce Miroslavem Žbáňkem. Oba dorovnali výtěžek na rovných třicet tisíc. „Peníze zamíří do společnosti Za sklem, která se stará o rodiny s dětmi trpícími poruchou autistického spektra. Děkuji všem, kteří akci podpořili i těm, kdo jí pomáhali zorganizovat,“ uvedl hejtman. Foto: Olomoucký kraj

SLOVO HEJTMANA

Vážení občané Olomouckého kraje,

hektické dny skončily, zrychlený tep našich dní se téměř zastavil. Jsou tady Vánoce, nejkrásnější svátky v roce. Svátky,

kdy si můžeme užít dny plné lásky, pohody a štěstí se svou rodinou a s přáteli, na které máme během roku méně času, než bychom si přáli.

Dlouhá desetiletí se v hlavních vánočních rolích střídali Děda Mráz a Santa Claus. I letos to v obchodech a na internetu vypadá podobně, ale u nás a určité i u vás doma nosí dárky Ježíšek. Mám radost, že jsme si tento symbol českých Vánoc nikdy nenechali vzít a zůstáváme sami sebou. Vánoce přece nejsou svátky konzumu ani politiky, ale lásky. Tak jak to řekl už před mnoha staletími starověký řecký básník Pindaros: „Každý dar, i ten nejmenší, je ve skutečnosti obrovský, byl-li darován s láskou.“

Naši lásku potřebují i ti, kteří o Vánocích tolik důvodů k radosti nemají. Během svátků často myslím na nemocné a hendikepované spoluobčany, kteří tráví Vánoce v nemocnicích a ústavech. Myslím na staré lidi, kteří v domovech pro seniory toužebně vyhlíží návštěvu svých potomků. Na svobodné maminky, které se v azylových domech snaží připravit sice skromné, ale přesto hezké Vánoce pro své děti. A taky na kluky a holky, kteří v dětských domovech více než na Ježíška čekají na rodiče, jestli si je přijdou vyzvednout alespoň na svátky. Často je to marné čekání, bohužel... A tak je to na nás, kteří můžeme a měli bychom pomoci. Když každý uděláme radost jednomu

z nich, třeba skromným příspěvkem na vánoční dárek nebo nečekanou návštěvou, vykonáme tím více dobra než stotisícovým sponzorským darem.

Vážení spoluobčané, milí sousedé, přeji vám krásné Vánoce v kruhu vašich blízkých. Nákupní centra mají o vánočních svátcích zavřeno, což je ideální příležitost vyrazit do přírody nebo na nějakou hezkou akci. Mimochodem, těch se i letos chystá v kraji opravdu hodně – dokonce rok od roku více. Často jde o různá sousedská setkání, připravená nezištně jen tak, s chutí udělat něco pro své okolí.

Přeji vám také veselý silvestrovské oslavy, jen to prosím

nepřežněte a při pouštění ohňostrojů myslte hlavně na bezpečnost. Krajská záchranka sice bude v pohotovosti non-stop, ale byl bych rád, kdyby doktoři ošetřovali co nejméně popálených pacientů a mohli se věnovat opravdu nemocným lidem. A úplně nejraději bych byl, kdyby lékaři, hasiči i policisté měli sváteční služby bez starostí – to by totiž znamenalo, že jsme svátky a oslavy prožili v bezpečí, v pohodě a ve zdraví.

Ladislav Okleštěk
hejtman Olomouckého kraje

Průtah Libinou je další letošní opravenou silnicí

Zborčená a s trhlinami na okrajích - v takovém stavu byla před opravou silnice, která vede přes Libinu na Šumpersku. Více než tři kilometry dlouhý úsek prošel rekonstrukcí za zhruba 56 milionů korun. Na pokrytí nákladů se kromě Olomouckého kraje podílela i sama obec.

„Cesta přes Libinu je důležitou spojnici Uničovska se Šumperskem. Proto byla její oprava pro kraj prioritou a ze stejného důvodu jsme do ní investovali tolik prostředků. Věřím, že řidiči kvalitu nové vozovky ocení,“ řekl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Oprava komunikace byla rozdělena do dvou částí. V jednom z úseků

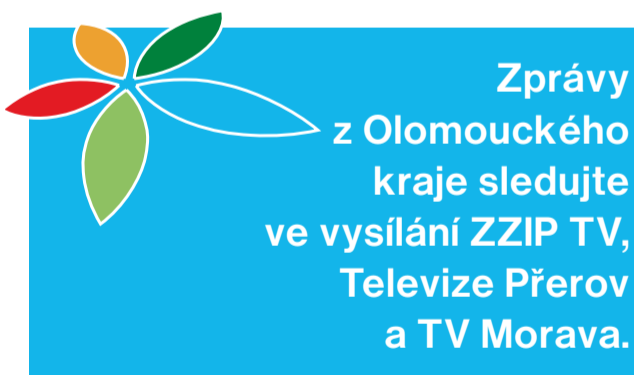
stavební firma odfrézovala původní povrch, sanovala neúnosné vrstvy a pomocí recyklace zastudena doplnila pojivo. Pak položila nový dvouvrstvý asfaltový koberec.

V druhé části silniční ři odstranili konstrukční vrstvy a vyměnili podloží. Cesta teď bez potíží odolá i zvýšené dopravě.

„Součástí rekonstrukce byla obnova poškozených chodníků, oprava propustků, napojení místních sjezdů a autobusových zastávek nebo osazení obrubníků. Obec Libina se finančně podílela na nových chodnících a platila také opravu dešťové kanalizace,“ doplnil náměstek hejtmána pro oblast dopravy Jan Zahradníček. (red)

Spravená cesta přes Libinu přinesla řidičům větší pohodu při jízdě mezi Šumperkem a Uničovem. Součástí prací bylo i napojení zastávek autobusů. Foto: Olomoucký kraj

Osmnáct milionů pro hasiče na lepší techniku, soutěže a nově i na řidičáky

Celkem osmnáct milionů korun rozdělí v příštím roce Olomoucký kraj mezi dobrovolné hasiče. Prostřednictvím pěti dotačních titulů získají peníze na pořízení nebo obnovu požární techniky, nové cisternové stříkačky, nejrůznější akce i vlastní činnost.

„Úplnou novinkou je dotace na zajištění akceschopnosti dobrovolných hasičů. Obec díky našemu příspěvku budou mít dostatek financí k tomu, aby si jimi vybraní hasiči udělali řidičské oprávnění skupiny C, absolvovali kurzy bezpečné jízdy a v případě potřeby tak byli připraveni vyrazit do akce za volantem požárního auta,“ řekl hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Krajské dotace poslouží například hasičům na autoškolu pro řidičské oprávnění skupiny C. Foto: Olomoucký kraj

Právě na podporu akceschopnosti uvolní kraj z celkové částky půl milionu. Každý z úspěšných žadatelů může získat maximálně 28 tisíc korun.

Kulturní, sportovní nebo společenské akce dobrovolných hasičů a jejich čin-

nost podpoří hejtmánství dohromady čtyřmi miliony korun. „Žadatelé mohou získat peníze například na soutěže v požárním sportu nebo oslavy výročí založení sborů. Dotacemi kraj podpoří také pořádání kulturních, osvětových

nebo vzdělávacích aktivit,“ přiblížila využití dalšího dotačního titulu vedoucí krajského oddělení krizového řízení Alena Hložková.

Jednotlivé příspěvkové programy musí ještě schválit krajský zastupitel. (red)

Síť cyklostezek na Uničovsku má nyní téměř čtyřicet kilometrů

Náměstci hejtmána Olomouckého kraje Jan Zahradníček a Dalibor Horák spolu se starostou Petrem Přichystalem a zástupci dodavatelské firmy přestříhli pásku na novém úseku cyklostezky, která spojuje obec Újezd s jeho místní částí Rybníček. Slavnostní akt proběhl v úterý 19. listopadu.

„Před několika lety jsem jako starosta Uničova s cyklokoordinátorem Olomouckého kraje Jaroslavem Martínkem inicioval podpis partnerské smlouvy mezi městy Uničov a Šternberk a obcemi Újezd, Mladějovice a Babice o výstavbě cyklostezky, spojující tato sídla. Velmi mě těší, že se společně dílo daří a že jsme dnes mohli předat uživatelům jeho

Mezi Újezdem a Rybníčkem lze teď na kole jezdit bezpečněji. Foto: Ol. kraj

další etapu,“ uvedl během slavnostního ceremoniálu Dalibor Horák.

K dnešnímu dni chybí k završení celého projektu propojit novou komunikaci pro bezmotorovou dopravu Rybníček se sousedními Mladějovicemi a Babicemi.

„Vzhledem ke skutečnosti, že Olomoucký kraj má k tomuto účelu zřízený zvláštní dotační program, zástupci posledních dvou

obcí na vytyčené trase se v případě zájmu na podporu kraje mohou spolehnout,“ přislíbil náměstek hejtmána pro oblast dopravy Jan Zahradníček.

Výstavba cyklostezek na Uničovsku byla zahájena v roce 2003 a páteří systém cyklostezek v tomto mikroregionu v současné době představuje téměř čtyřicet kilometrů bezpečných komunikací. (red)

SMSKY Z KRAJE

Dalibor Horák diskutoval s gymnazisty

Besedy u příležitosti 30. výročí sametové revoluce se ve středu 13. listopadu zúčastnil náměstek hejtmána Dalibor Horák. Akce proběhla na gymnáziu v Uničově.

Úřad získal ocenění za elektronizaci

Krajský úřad Olomouckého kraje uspěl v soutěži elektronizace veřejné správy E-government The Best. Bodoval s projektem Zvláště chráněná území, který ulehčí správu ekologicky významných lokalit v kraji.

Poplatky za rozhlas uhradí hejtmánství

Stejně jako v předchozích letech i v příštím roce zaplatí hejtmánství všem obcím na území Olomouckého kraje poplatky Ochrannému svazu autorskému (OSA) za hudební produkci v místních rozhlasích. Vesnicím a městům tak odpadnou výdaje i formality spojené s odvody OSA. Kraj za každého obyvatele platí autorskému svazu jen osmašedesát haléřů. Kdyby obce hradily poplatky samy, stoupla by cena na korunu. (red)

Věřím na léčbu pohybem, říká stoletá Jarmila Drábková

Narodila se v době, kdy byla Československá republika ještě v plenkách. V těchto dnech oslavila Jarmila Drábková z Čelechovic už sté narozeniny. Do Domova pro seniory ve Chválkovicích, kde v současné době žije, jí přišel gratulovat i hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

„Paní Drábkové přeji hlavně zdraví. Také věřím, že zůstane stále tak aktivní, jako je dnes. Zároveň doufám, že ji ještě dlouho nepřejde chuť na sladkosti, které prý má moc ráda,“ uvedl

Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Jarmila Drábková se od malička starala o hospodářství své rodiny. Absolvovala rodinnou a hospodyňskou školu, kde se naučila užitečným činnostem, včetně šití, vaření a pletení. Poté, co se vdala, byla ženou v domácnosti. V manželství se zemědělským inženýrem, který působil také na zemědělské škole na Klášterním Hradisku v Olomouci, prožila 63 let. Vychovala dceru.

„Jsem stále aktivní. Denně chodím za každého počasí

Paní Drábková chodí denně ven alespoň na hodinu. Foto: Olomoucký kraj

minimálně na hodinovou procházku po areálu domova. Věřím totiž na léčbu pohybem,“ řekla oslavenkyně.

Jarmila Drábková vřady ráda cestovala a poznávala nová místa. Milovala také tanec a malířství – s radostí

ztvárňovala krajinky, květinu a portréty.

„Paní Drábková nechybí při žádných aktivitách v domově. Nejraději se účastní hraní holandského biliardu. Má také ráda dobré jídlo, především polévky - vždy si pochutná na silném vývaru. A snad nic nepokazím, když řeknu, že si oblíbila i sladké, zejména krémové moučníky. Sama dříve ráda pekla a zdobila dorty, hlavně pokud jimi mohla udělat radost rodině,“ prozradil ředitel Domova pro seniory Pohoda Chválkovice Jiří Floder. (red)

Kraj podpoří rozvoj venkova 60 milionů korun

Více než šedesát milionů korun chce příští rok uvolnit Olomoucký kraj na rozvoj venkova. Počítá s tím návrh nového krajského rozpočtu. Celá částka se má rozdělit do pěti dotačních titulů, aby si starostové mohli vybrat, co v obcích nejvíce potřebují.

„Stejně jako v minulých letech budeme obcím opět přispívat na pořízení projektové dokumentace, opravy kulturních domů nebo podporu malých prodejen. Tento program jsme poprvé vyhlásili vloni a zaznamenal mimořádný zájem. Nově o něj budou moci žádat i místní části větších vesnic,“ řekl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Program na obnovu venkova je jedním z nejdůležitějších dotačních projektů. Hejtmánství peníze na rozvoj obcí každoročně navy-

šuje. Nerozhoduje přitom od stolu, ale se starosty probírá, kam přesně má kraj finanční podporu směřovat. O tom, že jde o účinný způsob rozdělování peněz, svědčí fakt, že dotace na rozvoj vesnic patří v regionu mezi nejžádanější.

„Na opravy a rekonstrukce kulturních domů půjde celkem deset milionů korun. Dalších čtyřicet milionů mohou žadatelé čerpat na opravy cest, chodníků a podobně,“ dodal Pavel Šoltys, náměstek hejtmána pro strategický rozvoj.

Krajská rada už program na obnovu venkova schválila, v polovině prosince ho bude ještě projednávat krajské zastupitelstvo. Žádosti o dotace začne hejtmánství přijímat ve druhé polovině ledna. Pro žadatele připraví informační semináře a nabídne i telefonickou podporu. (red)

Obce dostanou peníze na opravy kulturních domů nebo podporu místních občůdků. Foto: Olomoucký kraj

SLOVO ODBORNÍKA

Rok 2019 stále není u konce, ale už dnes si můžeme říct, že byl úspěšný. Olomoucký kraj sestavil rozpočet dle předikce Ministerstva financí České republiky a dobře udělal. Daňové příjmy, jak se ukázalo, se naplňují nad rámec rozpočtu. Při přípravách rozpočtu byly zapojeny výdaje zejména na investice, ať už rozpracované nebo nové, a plně se využily krátkodobé úvěry k realizaci projektů spolufinancovaných z evropských i národních fondů. Úplně se čerpal a splácel revolvingový úvěr, který sloužil výhradně na předfinancování projektů. Proto není překvapením, že dluhová služba významně klesá a splátky dluhů jsou v tomto volebním období hrazeny v mnohem větších objemech. Rok 2020 bude „rozpočtové“ podobný. Příjmy mírně vzrostou, výdaje se navýší u dotací, investic a naše příspěvkové organizace si polepší zejména v oblasti mezd.

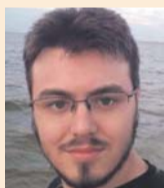
Olga Fídrová
vedoucí ekonomického odboru

ANKETA

Rozpočet Olomouckého kraje počítá s dalším snižováním dluhu a investicemi do rozvoje regionu. Kdo schvaluje rodinný rozpočet u vás doma?

Ondřej Gogela, Olomouc

U nás doma je to máma. I normálně pracuje jako účetní, takže to byla jasná volba.

Lukáš Menšík, Přerov

Společně věci schvalujeme s manželkou společně. Každý má i část rozpočtu pro své potřeby.

Tomáš Kaláb, Prostějov

U nás v rodině jdeme tak trochu proti proudu, o finance se starám výhradně sám. Mám přitom na paměti motto hospodáře jednoho nejmenovaného fotbalového klubu o výdajové stránce, které zní: nikomu nic.

Marek Pazdera, Velká Bystřice

Domácí rozpočet odpovědně sestavuji a schvaluji já, rozpočtové změny dělá manželka a studující děti.

Nenašli jste ve své schránce měsíčník Krajánek? Nebo nepřišel vašim sousedům a přátelům? Napište nám a my sjednáme nápravu: distribuce.krajaneck@regvyd.cz

Úředníci pomohli s obnovou zeleně v olomoucké zoo

Ruku k dílu přiložili v pátek 22. listopadu vedoucí odborů Krajského úřadu Olomouckého kraje. V zoologické zahradě na Svatém Kopečku v Olomouci pomohli s výsadbou nových stromů. Sazenice pořídili z vlastních peněz – celkem za novou zeleně utratili více než sedmačtyřicet tisíc korun.

„Letos v březnu vichřice Eberhard razantně zasáhla do podoby olomoucké zoo. Vyvrátila na osm set stromů. Škody se vyšplhaly na deset milionů korun. Zvířata už mají své výběhy opravené. Se zalesněním ale zahrada stále potřebuje pomoci, proto jsme se rádi zapojili,“ uvedl ředitel krajského úřadu Lubomír Baláš. (red)

Téměř padesát tisíc podpořili zaměstnanci krajského úřadu novou výsadbou v olomoucké zoologické zahradě. Foto: Olomoucký kraj

**VESELÉ VÁNOCE
A ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK
2020 VÁM PŘEJE**

Zvonářská dílna Tomášková-Dytrchová

Vánoční jarmark podpořil sociální služby

OLOMOUCKO

Na jarmarku se předvedly sociální služby financované krajem. Foto: Ol. kraj

Pravidelně vánoční jarmarky spolupřátané Olomouckým krajem mohli zájemci navštívit v přízemí Regionálního centra Olomouc i letos. Tři středy po sobě byly od konce listopadu do poloviny prosince k do-

stání výrobky uživatelů sociálních služeb příspěvkových organizací kraje. Kdo si koupil něco z vánočně laděné bohaté nabídky, podpořil další provoz aktivizačních činností lidí umístěných v sociálních zařízeních. (red)

Naši a polští hasiči fungují jako jeden tým

Víceletý česko-polský projekt se věnoval zasahování na druhé straně hranice při mimořádných událostech. Foto: jesenik.org

Společný česko-polský informační portál, nové vybavení hasičů nebo analýza rizik, která by mohla hrozit poblíž severní hranice Olomouckého kraje. Výsledky několikaletého projektu zaměřeného na lepší připravenost záchranářů zasahovat v sousední zemi jsou nezanedbatelné.

Zdejší obyvatelé i návštěvníci regionu Jeseník - Glucholazy - Nysa se teď mohou cítit bezpečněji. Lidé z organizací zapojených do krizového řízení mají za sebou společnou odbornou přípravu i taktické cvičení v pohraničí.

Nový portál sdružuje data z národních systémů a obsahuje tak třeba předpověď počasí, výšku vodních toků a výstrahy. Jeho součástí jsou i in-

teraktivní společné plány a kontakty.

Jednotkám požární ochrany přinesl projekt speciální vybavení, profesionální hasiči Olomouckého kraje z Jeseníku pořídili záchranářský žebřík. Město Jeseník pořídilo pro místní jednotku dobrovolných hasičů dopravní automobil vhodný i pro evakuaci osob, sadu hydraulického vyprošťovacího zařízení, zdravotnický materiál a vyprošťovací vaky.

Vedení město Nysa nakoupilo těžký hasičí automobil s technologií vysokotlaké pěny. Zároveň Nysa dostala speciální vybavení pro zřizované jednotky dobrovolných hasičů v Niwnicy a Rusocine.

Evropský projekt s rozpočtem přes 1,1 milionu eur zahájený v roce 2016, který končí 31. prosince, byl financován z dotačního programu Interreg V-A Česká republika - Polsko. (red)

Šumperští středoškoláci besedovali o svobodě

ŠUMPERSKO

K třicátému výročí sametové revoluce si žáci a učitelé šumperské Střední školy železniční, technické a služeb připravili komponovaný program Svoboda.

Každý z nás vnímá svobodu svým způsobem. Akteři programu chtěli podchytit tuto těžko uchopitelnou, proměnlivou hodnotu v mysli mladých i dospělých, uvedla ředitelka školy Irena Jonová.

Učitelé s žáky připravili program na téma svobody slova, tisku, shromažďování, cestování, osobní svobody. Ekologické problémy včera a dnes byly námětem exkurze do bioplynové stanice v Rapotíně. S příspěvkem pro své spolužáky vystoupil člen Šumperského občanského klubu Radoslav Sturm, žák čtvrtého ročníku oboru mechanik strojů a zařízení. „Je nutné, abychom se my všichni zaměřili na kultivaci demokracie a kultivaci veřejné disku-

Střední škola železniční, technická a služeb v Šumperku si si připomněla třicáté výročí sametové revoluce akcí, do které se zapojili žáci, učitelé i partneři školy. Foto: SŠZTS Šumperk

se. Je nutné, aby se každý z nás jako občan angažoval ve jménu demokracie, ve jménu občanské společnosti,“ řekl.

Na obvyklé rozmístění žáků kolem zdi s vtipem zareagoval na přátelském setkání s žáky a pedagogy v tělocvičně školy pozvaný senátor Miroslav Adámek: „Máte takovou svobodu, že nemusíte stát v životě

u zdi, ale uprostřed. Můžete být uprostřed dění.“

Další hosté vedli besedy na pestrá témata od svobody podnikání, svobodě jako veličině v nás, která nám stanoví vnitřní mantinely, právech a povinnostech občana i svobodě pohybu. „Přijel starosta Hanušovic pan Kostka, paní Kašparová ze společnosti Velkolosinské

pralinky, tesař a absolvent školy pan Fojt, kadeřník a absolvent školy pan Cakirpaloglu, paní Slovákova z firmy Komfi, cestovatel Tomáš Vejmlola a mladí právníci ze spolku Nugis Finem. Ekologickou problematiku s žáky řešil pan docent Rulík z Univerzity Palackého v Olomouci,“ vyjmenovala ředitelka. (red)

Po letech vyjde kniha o díle Jiřího Wolкера

Prostějovský rodák básník Jiří Wolker bude mít novou publikaci. Podílet se na ní bude město i hejtmanství.

Prostějovští radní připomenuli, že naposledy

dílo Jiřího Wolкера vyšlo před desítkami let, a proto si zaslouží pozornost. Téměř kompletní vydání šlo do tisku v roce 1940 a v osmdesátých letech vyšla publikace Jiří Wolker pracujícím.

PROSTĚJOVSKO

„Jiří Wolker - Dílo bude obsahovat básně, prózu a souborné, nikoli však kompletní práce. Nepůjde o fragmenty,“ uvedl ředitel Městské

knihovny Prostějov Aleš Procházka, co čtenáři v knize najdou.

Prostějovská radnice dá na vznik publikace 200 tisíc korun, Olomoucký kraj podpoří výrobu částkou 190 tisíc korun. (red)

Hranický Montík se i díky kraji rozrostl

Programy pro maminky, tatínky nebo prarodiče a jejich děti a vnoučata mezi 3 a 4 roky nabízí v Hranicích Montík - klub pro rodiče s dětmi. Od roku 2015 se postupně z původních tří skupinek postupně rozrostl na osm a dnes ho již navštěvuje přes 80 dětí se svým dospělým doprovodem z města i okolních obcí.

Název Montík vznikl v souvislosti s prvky a principy Montessori pedagogiky, které v klubu uplatňují. „Jde zejména o respektující přístup k dětem, podporu jejich nerušené činnosti, využívání didaktických pomůcek a hraček typických

pro Montessori pedagogiku a podobně,“ uvedla za klub Ludmila Marečková. Montík je pod záštitou hranického ZŠ a MŠ Spálův.

Programy obsahují individuální i skupinové činnosti. „Společný program zahajujeme vždy na elipse vyznačené na zemi, kde se scházíme a vítáme, následují říkadla, zpívání, případně děti plní různé úkoly dle tématu a potom se věnují výtvarným činnostem a mnoha dalším aktivitám. Dle svého momentálního zájmu mohou volit z bohaté nabídky,“ dodala Marečková. Rodiče či prarodiče děti po celou dobu programu doprovázejí.

PŘEROVSKO

Hranický klub pro děti zapojuje i rodiče, kteří si například mohou odnést nápady, jak potomky doma zabavit. Foto: Montík

Montík nabízí smysluplné vyplnění čas rodičů či prarodičů s dětmi, ale zároveň pomáhá u dětí rozvíjet různé dovednosti, přivykat je na společnost jiných dětí. Pro dospělé je příležitostí k setkávání a výměně různorodých zkušeností a v neposlední řadě studnici nápadů, jak lze děti i doma zabavit obyčejnými, jednoduchými

mi předměty a činnostmi. Například se ukáže, že i lžička a miska s fazolemi mohou být báječnou hračkou. „Za své fungování Montík vděčí mimo jiné i finanční podpoře Olomouckého kraje, který již druhým rokem pomáhá svými dotacemi, a městu Hranice. Za tuto podporu děkujeme,“ řekla Ludmila Marečková. (red)

(NE)ZAPOMENUTÉ PŘÍBĚHY Olomouckého kraje

Vážení čtenáři,

původně jsem začal poskytovatele sociálních služeb v Olomouckém kraji objíždět za jediným cílem – chtěl jsem zjistit, co jejich klientům chybí a jak bych jim jako hejtman mohl pomoci. Jenomže při každém dalším rozhovoru s nimi jsem zjišťoval, jak úžasné osudy naši senioři ukrývají. Jejich životní příběhy jsou často plné bolesti, ale také radosti, optimismu a víry v lásku a život.

Přišla mi velká škoda nechat jejich vzpomínky zapadnout, a proto jsem rád, že se Olomouckému kraji podařilo navázat úzkou spolupráci se šikovnými studenty Univer-

zity Palackého v Olomouci, kteří se za uživateli sociálních služeb vydali, strávili s nimi čas a jejich vyprávění pro vás sepsali. Velmi jim za to děkuji, stejně jako lidem, kteří se nestyděli poskytnout své příběhy ostatním.

Věřím, že osudy seniorů, které budeme v krajském zpravodaji nově zveřejňovat, pro vás budou stejně inspiřující a nezapomenutelné, jako pro mě. Jistě je budete z hlavy dostávat jen obtížně. A právě o to jde – nezapomenout na lidi, od kterých se máme co naučit a jež si zaslouží naši úctu a podporu.

Ladislav Okleštěk
hejtman Olomouckého kraje

Netradiční seznámení

V životě jsem měla dvě lásky. Oba dva už zemřeli. Jeden z nich, můj manžel, zemřel před třídvaceti lety.

Má první láska žila ve Veselíčku, kde jsem pracovala u zubního lékaře. Byl to však hospodář, a proto jsem si ho nechtěla vzít. Věděla jsem od své babičky, jaká je to dřina, starat se o hospodářství. Tento hospodář měl sestru Boženu, se kterou jsem se vlastně seznámila jako první, a to rovnou velmi netradičním způsobem.

Božena – v té době byla těhotná – pracovala v mlékárně, kam jsem chodila pro mléko. Již nějakou dobu jsme měli v ordinaci porouchaný telefon. Tehdy to nebylo tak, že by opraváři okamžitě přijeli a telefon spravili. Bylo to nějaký ten den, kdy telefon nefungoval, a já jsem si odskočila na chvíli z práce do mlékárny. Když jsem se blížila ke dvůru, slyšela jsem strašný výkřik. Vběhla jsem na dvůr a na schodech do kuchyně uviděla Boženu (kterou jsem však tehdy ještě neznala). Stála uprostřed kaluže od prasklé plodové vody se slovy

„Už je zlé“. Už ani nevím, jak jsem to tehdy zvládla, ale já ji tam na těch schodech odrodila. Měla jsem jen osmnáct let, ale maminka byla porodní asistentkou, takže jsem od ní kdovíco odposlouchala a odkoukala. Tak jsem to v tu chvíli musela nějak sama zvládnout. Zařvala jsem pak na jejího dědečka, který vzal to miminko do plínky sloužící k cezení mléka. Potom jsem to dítko umyla. Když v tom příběhu zubař, u kterého jsem pracovala a říká „Proboha, kde jste, ženská?“. „Já jsem tady rodila“, odpovídám mu. Pan zubař to uzavřel vtípkem „Mně se zdálo, jako byste byla těhotná“ a velmi mě tím pobavil.

Takže jsme to nakonec statečně zvládli. Paní Boženka se pak ukázala jako hodná a trpělivá žena a tak jsme poté udržovaly známost, i když jsem si jejího bratra nakonec nevzala. Vdala jsem se za kamaráda Věroslava, který byl z Příkazu, stejně jako já. A bylo to pěkné, i když bezdětné, manželství. To, že nemám vlastní dítě, jsem si částečně nahradila prací v jeslích, na kterou dosud ráda vzpomínám.

Zpracováno na základě rozhovoru paní L. N dne 10. 10. 2018, který vedla Veronika Vaničková, studentka Katedry křesťanské sociální práce Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod odborným vedením Lucie Brkové a Zlatice Dorkové v rámci aktivity (Ne)zapomenuté příběhy Olomouckého kraje projektu Podpora aktivního života seniorů v Olomouckém kraji II.

OKÉNKO STAROSTY

Obec Lipová-lázně

Lipová-lázně je malebná horská obec ležící na rozhraní pohorí Rychlebských hor a Hrubého Jeseníku. Správně je přičleněna pod Olomoucký kraj, okres Jeseník a historicky patří do území Slezska, přičemž západní hranice katastru tvoří linii mezi Moravou a Slezskem. Na západě se v bodě zvaném Smrk – hraničník dotýká státní hranice s Polskou republikou. Nejbližší okolí nabízí zachovalou přírodu, jižní část obce je součástí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Naše lázeňská obec je známa svým překrásným hornatým okolím s bohatými možnostmi turistiky, cykloturistiky, běžeckého i sjezdového lyžování.

Lubomír Žmolík

První písemná zmínka o obci je z roku 1290, významnou etapou bylo založení lázně v Dolní Lipové Johanem Schrothem, který obdobně jako Vincenz Priessnitz na Gräfenbergu používal k léčení svých pacientů vodoléčbu, avšak upřednostňoval odlišné metody.

Známou událostí se stala stávka kameníků a vápeníků 25. listopadu 1931, která měla krvavé vyvrcholení, na dolnolipovské křižovatce při střelbě zemřelo osm mladých demonstrantů.

Dnes má obec 2 200 obyvatel. Jsou zde dvě mateřské školy, základní škola a odborné učiliště. Lidem slouží zdravotní středisko, dvě pošty, obchody s různou škálou zboží, čerpací stanice pohonných hmot a množství drobných služeb. Každoročně se u nás pořádají různé společenské a sportovní akce, jako je pálení čarodějnic, zahájení lázeňské sezony, obecní slavnosti, taneční zábavy a různé další události pro děti i dospělé. Působí zde sbor dobrovolných hasičů, sportovní klub, myslivecký spolek a další zájmová uskupení. Sportovci mají k dispozici tenisové kurty i fotbalové hřiště. Většina zdejších obyvatel je zaměstnána v lázeňství a ve službách spojených s turistickým ruchem, další nacházejí uplatnění v lesnictví, zemědělství.

Obec je střediskem letní i zimní turistiky, čemuž odpovídá značný počet ubytovacích zařízení, většinou penzionů, hotelů i ubytování v soukromí. Pod osadou Bobrovník se nachází autocamp. V létě lze vyrazit na mnoho turistických i cyklistických tras. Z přírodních zajímavostí uvedu například blízké Jeskyně Na Pomezí nebo horu Šerák, na jehož vrchol vede z nedaleké Ramzové sedačková lanovka. V zimě láká návštěvníky hlavně sjezdové lyžování (lyžařské areály Lázeňský vrch a Miroslav, lyžařský vlek v Horní Lipové) a také četnost běžeckých stop. Mezi další zajímavosti patří Muzeum Johanna Schrotha v Dolní Lipové, Muzeum Slezského Semmeringu v Horní Lipové, Lipovské stezky, Faunapark v Horní Lipové, Naučná stezka Johanna Schrotha, Naučná stezka Schroth-Priessnitz, pravoslavný Kostelík v horách v Horní Lipové, lesní bar nad Horní Lipovou a mnohé další. Za návštěvu rovněž stojí areál Schrothových léčebných lázní v Dolní Lipové, v němž se nachází množství historických lázeňských budov.

Pro obec Lipová-lázně pracuji od roku 1990, nejprve jako člen rady obce, od roku 1994 jsem byl zvolen starostou a funkci vykonávám dodnes. Dvě funkční období jsem pracoval jako zastupitel Olomouckého kraje. S krajem je spolupráce na velmi dobré úrovni, společně řešíme problémy naší obce i celého Jesenícka.

Dovolte, abych vás pozval k návštěvě naší krásné obce.

Lubomír Žmolík
starosta obce Lipová-lázně

Jôra a Božka ovádijó: Kapr

V sóvislosti s vánočníma svátkama vám mosim říct o jedné né moc dobré vlastnosti mé ináč holóbiči povahě. Sô humanista. Muže se vám to zdát hlópy, že z teho dělám nectnost, ale je to tak. Nedokážô totiž zabit zvíře. Teda né každý, to mosim ôpřesnit. Komáru, môch, protivněch vos a blech sem jôž zabil kvanta. Dokonce mně ani tak moc nevadí, děž se mně do pastičké chětne měš, co mně chodí na hurô mlsat novině, čě knížkě. Nebo děž přerějô hlěstô. Ale já nepraštím takovy tē skôtečny zvířátka. Třeba králéka nebo slipkô. Ja děž jôž só mrtvy a mám je zpracovat, to néni problém. Ale zabit to - to né. Já se pokaždy dívám tem chôdáčkum do oči a nedokážô nic inyho, než je nakonec pohladit po ôšich, čě po peřô a pôstím je, ať si požějô. A névic ze všekěch zvířat, kery nezabijô, tak nezabijô kapra. Ten má tē oče tak vělekany a nemuže ani zakňôčet, tak je chôderka bezbranné. Já jôž ani nezakôšim mô je zavázat, to vubec nepomáhá, já je vidím aji přes utěrkô. Jednô sem zkôšel zavázat oče sobě. To bělo lepši, ale jenom do tē chvilkě, než sem se švihl nožem do palca. Tož po tē zkôšenosti sem se rozhodl, že na Vánoce kapra kôpim jenom zabityho. A tak každé rok stojim zmrzlé frontô, pak zavelim „Zabit!“ a v igelitce si odnášim kapra mrtvyho. Ale ani to néni pro mě to pravý. On jak má tē reflexě, tak se mně v tē kabelě eště chvilô mrská, è děž je bez hlavě. A to mně dělâ takê zle. Mám představê tak žěvy,

že tô taškô tak tak donesô dom. Pak večerpané padnô do křesla a Božka mně mosi hned - ale skôtečně hned nalit štvrtkô šlehovice, ináč omdlim. Možná se vám to bôde zdât přetaženy za vlasê, ale ôtrapê s mrtvém kaprem pro mě zdaleka nekonjijô. Na Štêdré deň Božka dělâ skvělô rêbi polivkô z tē kapři hlavě. Já jô mám rád, béva tôte dobrá, akorât bê ji neměla předcházet ta furt sténâ scénka. „Na, Jôro, toť máš nuž a snaž se.“ Božka mě podâ ostré a špidlaté nuž. A já pokaždy řeknô: „Fakt to mosi bêt?“ „Mosí. Viš, že oče mně dělajô zle a do polivkê nepatřijô.“ Oče. Já, keré só tak humanistickê věchovanê, mám vědlôbnôt chôdáčkovi kapřekovi oče! Mužo vám říct, že je to pro mě ten névětši trest. Jôž sem si zvêkl, že jenom ôtrpenim se stávámê lepšima a děž chcô mêt o svátkách klid, mosim - prostê MOSIM - te oče vělôpnôt. S névětšim sebezapřenim se ščôrám tēm nožêskem v kaprovi a po pár minôtách só oče venkô. A já takê. Mosim se nadêchat zmrzlyho vzduchô nebo to se mnô prašti. Ale Božka jôž mě znâ a jak ôsleši bóchnôt venkovni dvírka, jôž je dule s dalši štvrtkô. Nô - sice neôvidim večir zlaty prasátko, ale ta šlehovica je nôtnâ, abêch tô vraždô přežêl. Takže většénô jedna štvrtka nestaçi a ô strômečkô só rozverné jak pubertáček. A to proto, že vim, že mám zas na rok pokuj od kapru a jejich očenek. Jenom děbê ten rok tak hrozně neletêl!

Jôra

Náměstek Klimeš se v Izraeli zabýval hospodařením s vodou

Milan Klimeš s velvyslancem Martinem Stropnickým. Foto: Ol. kraj

Česko-izraelská smíšená obchodní komora a Svaz vodního hospodářství pořádají každé dva roky českou vodohospodářskou misi do Izraele. Mezi více než padesátkou účastníků ze samospráv, státní správy a podnikatelů reprezentoval Olomoucký kraj náměstek hejtmana pro životní prostředí a zemědělství Milan Klimeš.

Na akci, která trvala od 13. do 20. listopadu, se podílela také velvyslanectví obou států a Ministerstvo zemědělství.

„Izraelští odborníci nás seznámili s technologiemi hospodaření s odpadní vodou, odstraňování farmak, hormonů a dusičnanů z odpadní vody, způsoby kapénkových závlah, dále také s infiltrací čistěných odpadních vod zpět do podzemí, odsolování mořské i podzemní vody a tak dále,“ shrnul po návratu Milan Klimeš.

Závlahový systém jako nutnost

Úředníci z magistrátu v Tel-Avivu hostům představili systém státní správy ve vodním hospodářství,

vodoprávním řádem, včetně péče o zeleň a stromy v městě, kde je vše odkázáno na závlahový systém.

„Po skončení odborných seminářů a exkurzí zbyla chvíle i na zhlédnutí památek Jeruzaléma a oblasti Galilejského jezera. Zajímavé byly i informace o vzniku a současném fungování kibuců. Vzhledem k tomu, že jsme byli dvě noci ubytováni v kibucu Magal, měli jsme možnost se osobně s jejich provozem seznámit,“ dodal náměstek Klimeš.

Závěrečný den patřil návštěvě magistrátu v Tel-Avivu, druhém největším izraelském městě, a setkání s velvyslancem České republiky Martinem Stropnickým na velvyslanectví.

„Týden strávený v prostředí, kde se zápasí s nedostatkem vody a přesto je stát za použití nejmodernějších technologií schopen dosáhnout samostatnosti v oblasti zemědělství, byl velmi poučný. Účastníci si odnesli mnoho příkladů, jak nakládat s vodou, vhodných k následnému využití v našich podmínkách,“ sdělil Milan Klimeš. (red)

Hejtmanství přispěje vězňům nacistického režimu na léky

Vězni nacistického režimu dostanou od hejtmanství příspěvek na nákup léků a zdravotních pomůcek. V pondělí 25. listopadu to při společném setkání s členy olomoucké pobočky Českého svazu bojovníků za svobodu uvedl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

„Je jasné, že krivdy, které se vězňům nacistického režimu staly, nedokážeme nikdy odčinit. To ale neznamená, že bychom se o to neměli snažit,“ uvedl Okleštěk.

Celkem pětadevadesát tisíc korun kraj rozdělí mezi lidi, na kterých se tvrdě podepsala léta strávená v nacistických lágrech. Prostředky mohou využít nejen na nákup zdravotních pomůcek a léků, ale

Mezi lidmi z regionu poznamenaných nacistickými lágry rozdělil kraj 95 tisíc korun. Foto: Olomoucký kraj

například i k pořízení nákladných potravinových doplňků.

„V našem regionu žije spousta lidí, kteří za naši svobodu aktivně bojovali.

Olomoucký kraj je s nimi v kontaktu a snaží se jim pravidelně pomáhat,“ dodal náměstek hejtmana pro oblast zdravotnictví Dalibor Horák.

Podobnou pomoc Olomoucký kraj letos poskytl i vězňům komunistického režimu, sdruženým v Konfederaci politických vězňů. (red)

Ladislav Okleštěk se setkal s válečnými veterány

S válečnými veterány, kteří se účastnili bojů v druhé světové válce i novodobějších konfliktů, se v pondělí 11. listopadu setkal hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk. Region si tak připomněl Den válečných veteránů, jehož symbolem je vlčí mák. Vzpomínkového aktu v Klášterním Hradisku se zúčastnilo zhruba sedm desítek vojáků, kteří prošli válečnou vřavou.

„Symbolika červeného květu vznikla jako uctění památky obětem první světové války a postupně byla použita i pro válečné veterány druhé války a všech dalších ozbrojených konfliktů. Pro mě má rudý kvítek ještě jedno poselství – že odkaz válečných veteránů bychom měli za-

chovávat v jakékoli roční době, ať už padá sníh nebo raší pupeny,“ uvedl během pietní vzpomínky hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Zástupci kraje i armády poděkovali válečným veteránům za účast v boji a minutou ticha uctili památku těch, kteří ve válce zahynuli. Hejtman navíc ocenil všechny druhoválečné veterány a také těžce zraněného novodobého válečného veterána z Afghánistánu praporečká ve výslužbě Lukáše Hirku. Všichni dostali medaili Olomouckého kraje.

Další vzpomínkové akce se v pondělí dopoledne konaly po celé Olomouci. Hejtman položil květiny k památníkům obětí první světové války, letců druhé

Hejtman na Den válečných veteránů v Klášterním Hradisku ocenil pamětníky druhé světové války medailí kraje. Foto: Olomoucký kraj

světové války a také americkým letcům na ústředním hřbitově.

Náměstek hejtmana Jiří Zemánek se zúčastnil pietního aktu u památníku osvobození Rudou armádou

v Havlíčkově ulici, náměstek Pavel Šoltys na vojenském hřbitově v Černovíře a náměstek Petr Vrána se poklonil obětem světových válek ve Svatoplukově ulici v Řepčíně. (red)

Zajištění lékárenské pohotovostní služby ve dnech 25. 12., 26. 12. 2019 a 1. 1. 2020

Okres	Otevírací doba	25. 12. 2019	26. 12. 2019	1. 1. 2020
Olomouc	Non-stop pohotovost*	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A I. P. Pavlova 185/6 779 00 Olomouc	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A I. P. Pavlova 185/6 779 00 Olomouc	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A I. P. Pavlova 185/6 779 00 Olomouc
Prostějov	9.00–13.00	Léčárna Centrum zdraví s.r.o. Vodní 4545/25, 796 01 Prostějov	NEZAJIŠTĚNO	Léčárna U SVATÉHO PETRA Petrské nám. 5, 796 01 Prostějov
Přerov	9.00–13.00	Léčárna MD Boh. Němce 371/7a 750 02 Přerov	Léčárna Media Jiráskova 157/20 750 02 Přerov	GANNI MPM s.r.o. Léčárna Benu Na Odpoledni 1042/19 750 02 Přerov
Šumperk	9.00–13.00	LÉKÁRNA PRO ZDRAVÍ 2007 s.r.o. Bezručova 2144/1b 789 01 Zábřeh na Moravě	Krajinská léčárna Komenského 882/4 787 01 Šumperk	Krajinská léčárna Komenského 882/4 787 01 Šumperk
Jeseník	9.00–13.00	Léčárna Jesenia s.r.o. Fučíkova 1238/16, 790 01 Jeseník	Léčárna Jesenia s.r.o. Fučíkova 1238/16, 790 01 Jeseník	Léčárna Jesenia s.r.o. Fučíkova 1238/16, 790 01 Jeseník

* Mimo běžnou otevírací dobu lékárny je k dispozici pohotovostní okénko. Služby lékárny jsou tedy dostupné 24 hodin 7 dní v týdnu.

Pořádáte akci?

Máte tip na zajímavou událost?

Posílejte nám své pozvánky, pomůžeme vám oslovit široké publikum.

noviny@olkraj.cz

Kraj předchází kriminalitě. Připravil divadlo, letáky i konferenci

Komentovaná představení olomouckého Divadla Tramtarie ukázala nejčastější způsoby podvodníků.

Foto: Andrea Simperová

Divadelní představení, které ukáže seniorům, jak mají rozpoznat manipulativní a falešné chování a naučí je, kterak na ně reagovat – to byl hlavní cíl projektu s názvem Víš, kdo volá? Společně s olomouckým divadlem Tramtarie ho připravil sociální odbor krajského úřadu.

Podvodníci, kteří se zaměřili na seniory, v poslední době změnili taktiku. Už nezdou na výlety, kterými maskovali prodejní akce, ale využívají telefon. Stačí jim několik dobře zvolených slov a nic netušící senior se může dostat do velkých

problémů. Tomu má nový krajský projekt zabránit,“ řekl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk. Projekt zahrnoval dvě komentovaná představení v Olomouci a po jednom v každém z bývalých okresních měst. Zúčastnilo se ho přibližně pět set seniorů.

Vstup měli zdarma. „Během představení vystoupil také policista, který obecnostvo seznámil s aktuálními trendy v podvodném chování pachatelů. Zároveň divákům vysvětlil, jak se může podvedený člověk bránit,“ uvedl krajský manažer prevence kriminality Michal Poláček.

Kromě seniorů se letos Olomoucký kraj zaměřuje v rámci prevence i na oběti kybernetické kriminality. Jak s ní pracovat, sdělí policistům na obvodních

odděleních nové informativní letáky. Osvětové letáky poradí také obětem, jak reagovat a nejlépe uchovat závadový materiál pro další šetření. Kraj navíc zařadil listopadovou konferenci na téma Technické prostředky a zabezpečení objektů a veřejných prostranství.

Všechny projekty přišly na více než 450 tisíc korun. Hrazeny byly z dotace Ministerstva vnitra, kraj ze svého vložil dalších sto tisíc. (red)

Scholaris opět radil, kam na střední

Olomouckou zastávku přehlídky středních škol Scholaris na SŠ polytechnické v Rooseveltově ulici zahájil náměstek hejtmana pro oblast školství Ladislav Hynek (uprostřed). Foto: Olomoucký kraj

Pro žáky a jejich rodiče, kteří přemýšlejí, jaký obor studovat a na jakou střední školu se hlásit, tu byl v listopadu Scholaris - přehlídka škol ve všech okresech Olomouckého kraje.

Scholaris 2019 měl zastávku v Šumperku, Jeseníku, Prostějově, Přero-

vě a nakonec na dva dny v Olomouci.

Návštěvníci už tradiční akce se dozvěděli informace o středních školách, učilištích a také o situaci na trhu práce v Olomouckém kraji.

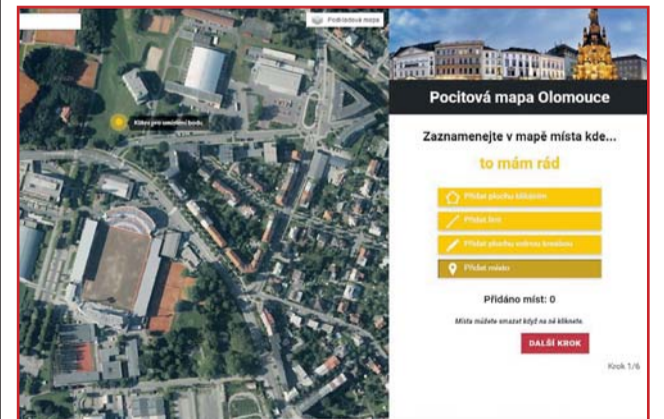
Nechyběly ani podrobnosti o přijímacích řízeních a výhled uplatnění zvolených profesí v praxi. (red)

Zapojte se do výzkumu vnímání strachu ve vašem okolí

Katedra geografie Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s Olomouckým krajem aktuálně zjišťuje osobní pocity a názory obyvatel na téma vnímání strachu z kriminality ve vybraných městech kraje. Smyslem je zmapovat konkrétní místa, kde lidé se cítí ohroženi. Výstupy poslouží pro další rozvoj aktivit prevence kriminality

a bezpečnosti. Mapování je realizováno díky finanční podpoře Technologické agentury ČR v rámci projektu Inovace prevence kriminality ve městech Olomouckého kraje založená na mapování míst strachu (TL02000556).

Své pocity a názory na téma vnímání strachu z kriminality ve vašem městě můžete vyjádřit ve vybraném odkazu. (red)

<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-hranice-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-jesenik-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-kojetin-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-lipnik-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-litovel-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-mohelnice-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-moravsky-beroun-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-olomouc-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-prostejov-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-prerov-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-sterberk-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-sumperk-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-unicov-2019>
<https://www.pocitovemapy.cz/kriminalita-okr-zabreh-2019>

Mladí mechanici z Mohelnice vyhráli prestižní ocenění

Na Střední škole technické a zemědělské umění své žáky kvalitně připravit. Svědčí o tom jejich pravidelné umístění na čelních pozicích soutěže Siemens Sinumerik cup, kde reprezentují Olomoucký kraj.

Letos měla soutěž šestý ročník. Účastní se jí významné střední strojírenské školy z celé České republiky. Z Mohelnice jezdí týmy žáků z maturitního oboru Mechanik seřizovač. „Základem této soutěže je komplexní zvládnutí zadání složitých výrobků na číslicově řízených strojích využívající systém Sinumerik a to včetně vytvoření technické dokumentace, naprogramování stroje, měření a závěrečné výroby zadaného výrobku. Letošní ročník se nesl ve znamení výroby aromatické lampičky, kde složitý zadání opět vyšlo z dílny

Aleše Polzera z fakulty strojního obrábění při VUT v Brně,“ řekl ředitel SŠTZ Mohelnice Jiří Ženožička.

Základního kola soutěže se účastnilo čtrnáct týmů z jedenácti středních škol z celé republiky. Do užšího finále postoupilo pět týmů a SŠTZ Mohelnice mezi nimi nechyběla.

Obhajoba titulu po dvou letech

Závěrečné vyhodnocení soutěže se letos konalo 24. a 25. října na Středním odborném učilišti v Domažlicích, které bylo loňským vítězem. Domažlice se staly pro delegaci z mohelnické školy úspěšným místem, protože škola si po dvou letech odvezla domů putovní pohár a tedy i první místo. Tým ve složení Jiří Protivánek, Tomáš Juřena, Stanislav Dvořák a Ondřej Nevrlý a vedoucí pedagog Miroslav Šulák mohl být na svoji práci právem hrdý. „Jsem

Vítězný žákovský tým z Mohelnice. Foto: archiv SŠTZ Mohelnice

nesmírně rád, že se kvalita naší školy a jejich žáků potažmo pedagogů opět projevila. Považuji za čest, že jsme mohli takto reprezentovat nejen Olomoucký kraj, ale i region Mohelnice, ve kterém působí naši

významní partneři jako je například firma Siemens, Hella, ZLKL Loštice a další strojírenské firmy. Právě díky nim jsou i naši žáci motivováni uspět a dělat tomuto regionu čest,“ doplnil Jiří Ženožička. (red)

KŘÍŽOVKA O CENY

V Olomouci letos proběhlo první celorepublikové finále Babičky roku. Už (tajenka) krajského kola se zde odehrál v září a zvítězila v něm třiasedmdesátiletá Marie Záhorová. Řešení křížovky posílejte do 9. ledna na e-mailovou adresu krizovky@olkraj.cz.

POMŮCKA: ALIT, ATTÁ, PIA, RHEA, SOVETO	ČÁST OBLEČENÍ	TRÍČKA	ANGL. SILNĚ SVĚTLÉ PIVO	USEDLOST		ZKR. ŠEDOZELENĚ	VÁNOČNÍ RYBA	KAZIT	DIVOKÝ	SPOJKA		HLAS HNÍZDÍČI SLEPICE	ŽENSKÉ JMÉNO	STARÁ SOLMI- ZAČNÍ SLABIKA		PŘÍPÍSEK	EROTICKÝ ŽIVOT	ZKRATKA TELEVIZNÍHO ZPRAVO- DAJSTVÍ	ČÁSTI KOŇSKÝCH POSTROJŮ	ANGLICKÝ HRÁCH
ANGL. HVĚZDA					ZN. NAŠICH AUT						KRESTAN- SKO DEMOKRA- TICKÁ LÍNIE DOMÁCKÝ OLIVER				VCHOD					
POHÁD- KOVÁ POSTAVA					NAKLÁDAT DO MARINÁDY SPORTO- VEC										VÝSLUŽBA OBDOBÍ					
ŽENSKÉ JMÉNO (16.3.)						SAMOST. DILČÍ BUDOVA KOUPAČÍ NÁDOBY								ŘÍMSKY 509 RYPÁK DIVOČÁKA				RUSKÝ SOUHLAS OBYČEJ		
TEL. SPOL. KUVAJTU			1. ČÁST TAJENKY SCHO- VÁVAT							ODVÁŽ- LIVEC							VÝBĚZEK PEVNINY DO MOŘE ST. ČESKE JMÉNO			
POHODNÝ				POPĚVEK UBYT. ZAŘ. PRO MOTORISTY								CHEM. ZN. YTERBIA				PLOŠNÁ MÍRA MĚSÍC SATURNU			HOŘLA- VINA	BANKROT
	TIŠÍCI CITO- SLOVCE	ČÁST STROMU ZN. PRACIHO PRAŠKU										TRH VÁNOČNÍ								
SBORY ZNALCŮ													PŘÍKRÝ SVAH	MLUVA CITO- SLOVCE HODIN						
MYTÍM ODSTRA- NIT					UKAZO- VACÍ ZÁJMENO	OBRA- T HRÁČE S MÍČEM							ÚSKALÍ					DĚTSKÝ POZDRAV ČÁST OLOMOUCE		
PŘED- MĚSTÍ JOHANNE- SBURGU												PAKISTÁN. LET. SPOL. NÁJEMNÝ AUTOMOBIL					ZVUK PŘI PÁDU HLAS VRÁNY			
	BRÁZDA	DRUH SLITINY OBRAZY NAHYCH LIDÍ				SVAZEK OBI- LÍ	METY	OSTRÝ PŘÍZVUK			SOKOLSKÁ TĚLO- CVIČNÁ AKCE	TAKTO TEDY				PŘED- LOŽKA ANGL. TROJSKÝ			SÍDLO V KOREJ- SKÉ LDR	JINÝM ZPŮSO- BEM
ROUCHO				PUCCI- NIHO OPERA KOSTRA						MOŽNÁ					ROZTRP- ČENĚ (ŘÍDCE) X					
ZKR. RUKOPISU KRÁLOVE- DVOR- SKÉHO			2. ČÁST TAJENKY UKAZOVACÍ ZÁJMENO							VYSAVAČ SOLMI- ZAČNÍ SLABIKA				ASIJEK ZKR. ČES. ARMÁDY						
NEJ- MOCNĚJŠÍ BOHYNĚ V ZÁPADNÍ ASII					SEHRA- NOST							PÍSMENO I					POHOŘÍ NA KRETĚ, MÍSTO NAROZENÍ DIA			
NEZHOBVNÝ NÁDOR VZNIKLÝ Z BUNĚK SVALŮ					GUSTO							POKLADNY					ZÁVAR DO POLEVKY			

TAJENKA Z MINULÉHO ČÍSLA: jednu miliardu a sto tisíc. DÁREK ZÍSKÁVAJÍ VYLOSOVANÍ VÝHERCI: Jana Faltýnková/Olomouc, Marie Jilková/Zábřeh, Petr Smolík/Jeseník

SUDOKU

LEHKÉ

STŘEDNÍ

TĚŽKÉ

7	1	3	9	2				
	9		1	4	8	3	2	
	8			3				
		9	7		1		5	
	3	2	5		6			7
			4		1		8	3
3			2	1	5		7	9
	2	5			7	3		6
	7		3	6				

4	9	7	8		5			1
		2				8		
8			6			7		
						9		
6	8		2	3	9		5	7
5						2	6	
					1		9	8
7	4	6	5				1	2
	1						7	

			1	6				
	2	1				6	5	
	4	6				3		
8				4		9	7	6
					7			
		7	5	2				
	3						6	7
			4	6			2	
6					9			

KOMIKS

Měsíčník Olomoucký kraj Krajánek, periodický tisk

Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Agriprint, s.r.o. a společností Profi-tisk group.
 Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
 IČ: 60609460. Registrováno pod číslem MK ČR E 13609.
 Adresa redakce: Agriprint s.r.o., Wellnerova 7, 779 00 Olomouc
 Distribuce: e-mail: distribuce.krajaneck@regvyd.cz, telefon: 266 311 596
 Odpovědný redaktor: Ondřej Zuntých, mobil: 774 774 284, e-mail: noviny@olkraj.cz
 Inzerce: Petr Baštan, mobil: 608 975 337, e-mail: bastan@agriprint.cz
 Číslo 12, ročník 18. Olomoucký kraj Krajánek - periodický tisk Olomouckého kraje. Toto číslo vychází v Praze 11. 12. 2019. Měsíčník je distribuován prostřednictvím České pošty, s.p., do všech schránek v kraji.
 Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla měsíčníku je 9. ledna.

Splácíme dluh a přitom výrazně investujeme

Olomoucký kraj pokračuje v zahájených investicích, využívá ve velkém evropské dotace, přidává peníze na veřejnou podporu. Zároveň snižuje zadlužení z minulosti. „Přes všechna úskalí, která nám přinášejí zejména vládní změny, se snažíme být k lidem v kraji vstřícní,“ říká v rozhovoru k rozpočtu na příští rok náměstek hejtmána pro oblast financí Jiří Zemánek.

Jiří Zemánek

1. náměstek hejtmána Olomouckého kraje

Narodil se v roce 1965 v Olomouci. Absolvoval základní školu na Svatém Kopečku a maturitní zkoušku složil na gymnáziu Olomouc-Hejčín. Vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci v oboru učitelství (dějepis a český jazyk). Poté učil na základní škole Dr. Hrubého ve Šternberku. Do komunální politiky vstoupil v roce 1998, kdy byl zvolen do šternberského zastupitelstva a posléze se stal místostarostou města. Od roku 2008 je členem Zastupitelstva Olomouckého kraje. Od roku 2010 byl dvě volební období poslancem Parlamentu ČR. K jeho zájmům patří zejména sport. Od roku 2006 působí jako předseda klubu extraligových volejbalistek VK UP Olomouc a je starostou olomoucké sokolské župy. Pracuje také ve správní radě Českého volejbalového svazu.

Jaký bude rozpočet Olomouckého kraje pro rok 2020?

Výdaje jsou nejvíce navýšeny u položek dotačních programů a výdajů pro příspěvkové organizace zřizované Olomouckým krajem. Značná část finančních prostředků bude směřována do rozpracovaných investic. Rozpočet navíc reflektuje změny týkající se nárůstu platů zaměstnanců kraje a jeho „příspěvkovek,“ kam patří například domovy pro seniory.

Hejtmanství si nehraje jen na vlastním písečku.

Jak se do rozpočtu promítají třeba kroky vlády?

Velmi výrazně. Je nutné reagovat na legislativní změny a zahrnout do rozpočtu například úpravu daní nebo nárůst příspěvku na výkon státní správy. Ten bude příští rok vyšší zhruba o sedmáct procent.

Dalším faktorem, který se na tvorbě rozpočtu podílí, je Evropská unie. Jaký je její přínos?

V pozitivním smyslu zásadní. Do rozpočtu musíme zahrnout projekty, které jsou z větší části do-

továny právě z evropských peněz.

Proč si kraj bere krátkodobé úvěry?

Evropské dotace obdržíme vždycky až po dokončení konkrétní investice – třeba opravy silnice. Z toho důvodu si na tyto projekty bereme krátkodobé půjčky, které po připsání

evropských peněz hned splatíme. Jinak by se stavební akce neúměrně protahovaly.

Když si zrekapitulujete letošní hospodaření, jste spokojený?

Rok zdaleka není u konce, ještě nemáme zpracovány dva měsíce hospodaření Olomouckého kraje. Přes

všechna úskalí, která nám přinášejí zejména vládní změny, se snažíme být vstřícní k lidem žijícím na území Olomouckého kraje.

Jak konkrétně?

Třeba změnou nastavení naší dotační politiky, kterou měníme tak, aby lidem v regionu a jejich potřebám co nejvíce vyhovovala. Na veřejnou podporu jde více peněz, což je dáno třeba tím, že se podařilo vybrat více daní.

Která dotační téma jsou pro vás prioritní?

Všechny dotační tituly vycházejí ze zkušeností předchozích let. Tam, kde bylo peněz málo, jsme se snažili přidat. Z mého pohledu jsme k tomu přistoupili vyváženě a věřím, že občané budou spokojeni.

Netrápí vás zadluženost?

Kraj si bohužel v minulosti nabídl obrovský dluh, který teď stále splácíme. Co je podstatné, daří se nám ho umořovat rychleji, než jsme původně předpokládali.

Kdo hlídá, aby hejtmanství nespadlo do dluhové pastě?

Zadluženost hejtmanství reguluje zákon, který říká, že dluh nesmí přesáhnout 60 procent příjmů. Zatímco v roce 2017 byl dluh 31 procent, vloni klesl na 24 procent. A přitom všem ještě stíháme investovat tak jako nikdy předtím.

Kde se mohou lidé s rozpočtem blíže seznámit?

Rozpočet je od pátku 29. listopadu zveřejněn na úřední desce Olomouckého kraje. V prosinci pak půjde na projednání do krajského zastupitelstva.

Kdo má na starosti finanční otázky u vás doma?

(Smích). S manželkou máme zavedený demokratický systém. Při hlasování jsme ale jenom dva, takže se občas dostaneme do patové situace, jelikož nikdo nezíská většinu. Pak je to na domluvě a diplomatickém vyjednávání. Zkušenosti z domu se mi tak občas hodí i v práci na kraji. (red)

Největší krajské investice na rok 2020

OBLAST ŠKOLSTVÍ

Střední škola zemědělská, Přerov – Osmek – Vybudování zázemí pro odborný výcvik – dokončení realizace investiční akce, předpokládané celkové náklady 46 mil Kč.
Gymnázium Jakuba Škody, Přerov, Komenského 29 – výměna oken a oprava fasády historické budovy – dokončení realizace investiční akce, předpokládané celkové náklady 40 mil Kč.
Realizace energeticky úsporných opatření – SŠ technická a zemědělská Mohelnice – realizace investiční akce, předpokládané celkové náklady 41,5 mil Kč.

OBLAST SOCIÁLNÍ

Domov důchodců Prostějov - Modernizace sociálních zařízení – pokračování v realizaci investiční akce, předpokládané celkové náklady 136 mil Kč.
Transformace p.o. Nové Zámky, poskytovatele sociálních služeb – II. – V. etapa – příprava a realizace investičních akcí, předpokládané celkové náklady 26,9 mil Kč.

OBLAST DOPRAVY

II/366 Prostějov - přeložka silnice – pokračování v realizaci investiční akce, předpokládané celkové náklady 405 mil Kč.
Přeshraniční dostupnost Hanušovice – Stronie Šlaskie (II/446 Hanušovice-Nová Seninka) - dokončení realizace investiční akce, předpokládané celkové náklady 138,5 mil Kč.
II/444 Šternberk – průtah - pokračování v realizaci investiční akce, předpokládané celkové náklady 99,8 mil Kč.

OBLAST KULTURY

Vědecká knihovna Olomouc - stavební úpravy objektu Červeného kostela – zahájení realizace investičních akcí, předpokládané celkové náklady 140 mil Kč.

OBLAST ZDRAVOTNICTVÍ

SMN a.s. - o.z. Nemocnice Šternberk - Interní pavilon – pokračování v realizaci investiční akce, předpokládané celkové náklady 250 mil Kč.

Z rozhodnutí ředitele Krajského úřadu Olomouckého kraje bude o vánočních svátcích upravena provozní doba úřadu:

23. 12. 2019	8.00 – 12.00 hod.
27. 12. 2019	8.00 – 12.00 hod.
31. 12. 2019	8.00 – 12.00 hod.

Dne 31. 12. 2019 bude možné provádět úhrady za správní poplatky (případně jiné úhrady) pouze bezhotovostně - platební kartou.

Ď Víte, že...

...s možnostmi krajských dotací se lze seznámit na speciálních seminářích?

- Témat, na která se zaměří, je připravených více než dvacet od podpory hasičů po památkovou péči
- Všechny semináře se konají na Krajském úřadě Olomouckého kraje v Olomouci. Většina termínů je v lednu
- Podrobný přehled včetně adres pro závazné přihlášení lze najít na webové stránce www.olkraj.cz v odkazu Krajské dotace 2020

Řešení ze strany 8

7	1	3	9	2	8	6	5	4
5	9	6	1	7	4	8	3	2
2	8	4	6	5	3	7	9	1
8	4	9	7	3	2	1	6	5
1	3	2	5	8	6	9	4	7
6	5	7	4	9	1	2	8	3
3	6	8	2	1	5	4	7	9
9	2	5	8	4	7	3	1	6
4	7	1	3	6	9	5	2	8

4	9	7	8	2	5	6	3	1
1	6	2	9	7	3	8	4	5
8	5	3	6	1	4	7	2	9
2	7	1	4	5	6	9	8	3
6	8	4	2	3	9	1	5	7
5	3	9	1	8	7	2	6	4
3	2	5	7	6	1	4	9	8
7	4	6	5	9	8	3	1	2
9	1	8	3	4	2	5	7	6

3	9	8	1	5	6	7	4	2
7	2	1	9	3	4	6	5	8
5	4	6	7	8	2	3	9	1
8	5	2	3	4	1	9	7	6
4	1	3	6	9	7	2	8	5
9	6	7	5	2	8	1	3	4
2	3	9	8	1	5	4	6	7
1	7	5	4	6	3	8	2	9
6	8	4	2	7	9	5	1	3

Inzerce: Petr Baštan, 608 975 337, bastan@agriprint.cz | Uzávěrka lednové inzerce: 9. 1. | Distribuce od 22. 1.

CATALYST
CAPITAL

Catalyst Capital přebírá Centrum Olympia Olomouc

Společnost Catalyst Capital s radostí potvrzuje koupi obchodního Centra Olympia Olomouc o celkové rozloze 36 000 m².

Catalyst Capital je přední evropská společnost zabývající se investicí do nemovitostí, jejich rozvojem a správou majetku, která aktuálně spravuje majetek v celkové hodnotě více než 1,7 miliard €. Sídlo společnosti se nachází v Londýně, avšak její kanceláře se nachází i v dalších evropských metropolích, jako jsou Paříž, Frankfurt a Varšava.

Kean Hird, společník v Catalyst Capital, řekl: „Jsme si vědomi významu Olympie pro obyvatele Olomouce a okolních oblastí, zároveň však vidíme i obrovský potenciál k rozšíření a zlepšení její nabídky. Naším cílem je vytvořit ještě silnější centrum s kompletní nabídkou obchodů, služeb a volnočasových aktivit pro celou rodinu.“ Po patnácti letech od otevření centrum prochází zásadními změnami v důsledku změn nákupního chování, potřeb zákazníků a tlaku konkurenčních obchodních center v Olomouci.

Hird dodává: „Z hlediska nabídky obchodů se budeme snažit rozšířit portfolio zahraničních i českých značek, zatímco budeme i nadále podporovat kvalitní, místní nájemce. Již jsme byli svědky významné investice do nového konceptu hypermarketu Albert a výstavby 5 nových velkých prodejen, které zahrnují například i Dart a Sportisimo. Jako další právě otevřel svou vylepšenou a na 1 400 m² zvětšenou prodejnu i New Yorker.“

„Zákazníkům dále poskytneme i dlouho očekávané volnočasové aktivity. Cinemax otevře nové sedmisálové multikino v létě 2020 a Jump Planet vnitřní trampolínový park již na začátku roku 2020. Nový koncept running sushi, který je v regionu momentálně ojedinělý, v Olympii provozuje od září. A toto zajisté není jediné zlepšení, které food court čeká,“ dodává Hird.

„Catalyst do Olympie plánuje významně investovat a těší se na skvělé výsledky. Nejvíce ze všeho se však těšíme na spolupráci s nájemci Olympie, jejími zákazníky a obyvateli Olomouce.“

Catalyst správou centra a jeho rekonstrukcí pověřil zkušenou společnost NEXT MANAGEMENT, která v centru působila již před touto transakcí.

HANÁ
OBCHODNÍ CENTRUM

**DÁRKY Z LEDU ZA
120 000 Kč**
LEDVOU KOSTKU SE ZAMRAŽENÝMI
POUKAZY HLEDEJTE JIŽ 16. PROSINCE
NAPROTI CCC

PARTNEŘI AKCE

newman
SCHOOL
SVAŽEK ŠKOL

RESORT
HRUBÁ VODA

VÍCE O AKCI NA WWW.OCHANA.CZ

SLEDUJ NÁS

**TECHNICKOU KONTROLU
VAŠEHO VOZU
NECHTE NA NÁS**

**Nově měření emisí CNG a LPG!
U nás bez čekání a měření vozů až do výšky 2,6m!
Online objednání na www.automechanika.cz**

Automechanika, a. s. Tel.: 582 345 611

Automechanika

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

**Děkujeme
obchodním partnerům
měsíčníku Krajánek
a těšíme se na spolupráci
v roce 2020**

OLMA
OD 1967

MILIARDY ŽIVÝCH BAKTERIÍ

JEN PŘÍRODNÍ INGREDIENCE

S UNIKÁTNÍ PROBIOTICKOU KULTUROU

URČITĚ OCHUTNEJTE NAŠE DALŠÍ SKVĚLÉ PŘÍCHUTĚ POCITIVÝCH SELSKÝCH JOGURTŮ.

55% OVOCE V DŽEMU

**Dacia Duster
Go Duster**

Zimní pneumatiky
Turbomotor s výkonem až 150 k
Ihned k odběru
Pouze do konce roku.

3 Záruka
3 roky
nebo 100000 km

AUTO KUBÍČEK

WWW.AUTOKUBICEK.CZ
Zábřežská 74, Šumperk +420 583 217 905
Holická 24, Olomouc +420 585 316 441

Zábřeh nabídne cestu dalekým severem s polárníkem Welzlem

Novou atraktivní expozici věnovanou asi nejslavnějšímu rodákovi města bude mít v Zábřehu Jan Eskymo Welzl. Přístupná bude od příštího roku.

Výstava přenese návštěvníka na daleký a mrazivý sever. Představí obdivuhodný osud obyčejného člověka, který se jen se čtyřmi krejčary v kapse vydal na cestu do neznámých končin. Příběh cestovatele začíná dobou dětství, mládí a prvními putováními po Evropě. Další části expozice budou sledovat jeho putování Sibíří, život na Novosibiřských ostrovech

Vizualizace nové expozice o Janu Eskymo Welzlovi připravuje v Zábřehu Vlastivědné muzeum v Šumperku. Foto: Ol. kraj

i na zlatonosné Aljašce. Muzeum přiblíží také jeho „cestu“ do světa literatury. Kromě životopisu J. E. Welzla se zájemci v Zábřehu seznámí s podobou severské krajiny a její-

mi obyvateli, nahlédnou do interiéru srubu nebo posedí v redaktorově pracovně nad stránkami některé z mnoha knih o známém polárníkovi. Velkým lákadlem bude jistě au-

tentický filmový záznam s J. E. Welzlem natočený v Brně roku 1929.

Muzeum Zábřeh, které je Vlastivědného muzea v Šumperku, sídlí v Žižkově ulici v centru Zábřehu. (red)

Šternberské oratorium doplní koncertní akordeon

Uvidím květ uprostřed zimy je název vánočního oratoria Jarmily Bekové, které pěvecké sbory s kapelou představí 4. ledna v kulturním domě ve Šternberku na Olomoucku.

Hudební pásmo vychází z novožákonních evangelijních příběhů o narození Ježíše Krista, zapojuje i parafráze starozákonních proroků zvěstujících příchod Mesiáše. „Autorka se zamýšlí nad všedními lidskými dny, do nichž náhle vstoupí okolnosti, jež je hluboce promění. Nechává nahlédnout do pocitů Marie, dívky s čistým srdcem, vyvolené, která žasne nad dítětem v jejím nitru, do zmatku a bolesti Josefa, jenž se s tím musí nejprve vyrovnat, ale následně

Vánoční oratorium vypráví nejstarší příběh moderním hudebním jazykem. Foto: město Šternberk

přijímá svůj úkol,“ uvedl za pořádající umělecké seskupení Chermón Zdeněk Beran.

Jarmila Beková vychází z klasické a lidové inspirace a navazuje tak na tradici vánočních oratorií či známých barokních vánočních skladeb. „Tyto vlivy však

přetavuje do nové podoby propojením s moderními prvky popové hudby, které vnáší do oratoria kapela doprovázená komorním symfonickým orchestrem. Novátorsky je v instrumentaci použit také koncertní akordeon,“ dodal Beran. Celkově je podle něj

kompozice oratoria důkazem, že i nejstarší příběh lze vyprávět současným a moderním hudebním jazykem.

Dirigentem je Jan Gottwald, vystoupí Smíšený pěvecký sbor Chermón, Pěvecký sbor Šternberk a Pěvecký sbor Vocantes. (red)

Světlo ve tmě podpoří slabozraké

Komorní smíšený sbor Collegium vocale Olomouc rozezpívá v neděli 29. prosince kostel Zvěstování Páně na Dolním náměstí v Olomouci. Půjde o pátý benefiční vánoční koncert Světlo ve tmě.

Smyslem akce je podpořit oblastní poobočku Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých Olomouc. Pěvci pod vedením sbormistryně Růženy Saligerové předvedou vánoční písně Josefa Schnabela nebo Jana Campanuse Vodňanského i cyklus valašských

Pěvecký amatérský sbor Collegium vocale Olomouc při loňském vánočním koncertu Vyšla hvězda v kostele sv. Michala v Olomouci. Foto: Collegium vocale

a dalších koled. Začátek je v 18.30 hodin.

Ceny vstupenky je 100 korun, členové odbočky a držitelé průkazů ZTP a ZTP/P zaplatí polovinu. Vstupen-

ky lze koupit po domluvě v kanceláři odbočky na adrese I. P. Pavlova 69 nebo na místě koncertu.

Collegium vocale je smíšený pěvecký sbor pů-

sobící v Olomouci od roku 1985. Po celou dobu své existence se řadí mezi stabilní olomoucká hudební tělesa.

Komorní dvacetičlenný sbor vystupuje se skladbami „a capella“ a velký sbor, dnes již více než šedesátičlenný, umožňuje uvádění velkých hudebních děl s doprovodem orchestru. V repertoáru převažují díla českých a evropských mistrů duchovní hudby od polyfonie až po současnost. Soubor spolupracuje s mnoha evropskými sbory a každoročně s nimi pořádá společné koncerty a výměnné zájezdy. (red)

POZVÁNKY NA VÁNOČNÍ VÝSTAVY A AKCE V MUZEÍCH OLOMOUCKÉHO KRAJE

Vlastivědné muzeum v Šumperku Co přinesl Ježíšek?

26. 11. 2019 – 16. 2. 2020

Letos si návštěvníci šumperského muzea mohou ve vánočním čase prohlédnout výstavu věnovanou dětským vánočním dárkům. Ty jsou prezentovány prostřednictvím sbírky historických hraček Kamily Kubáškové z Rýmařovska, která obsahuje téměř vše, co si děti mohly v minulosti přát od Ježíška – různé panenky, domečky pro panenky, medvídky, stavebnice nebo autíčka. Že Vánoce neznamenají honbu za nejdražším a právě módním dárkem, návštěvníkům současně připomíná například hadrová panenka Terezínka, s níž si hrála holčička v koncentračním táboře Terezín.

Muzeum Mohelnice

Vánoční ozdoby

5. 12. 2019 – 9. 2. 2020

Výstava Vánoční ozdoby představuje soukromou sbírku sběratelky Jitky Mrkosové ze Šumperka. K vidění jsou nejrůznější druhy historických vánočních ozdob vyráběných z rozmanitých materiálů, např. z vosky, vaty, papíru nebo skla (skleněné foukané a perličkové ozdoby). Sortiment vyráběných vánočních ozdob byl neobyčejně široký, ozdoby zahrnovaly několik okruhů. Byly to kupříkladu předměty denní potřeby, dětské hračky, zelenina, ovoce, zvířata, lesní plody, květiny, pohádkové bytosti, ale i výtvarné techniky, kola, saně, vozíky, auta a mnohé jiné.

Památník Adolfa Kašpara v Lošticích

Vánoční tradice a zvyky v Evropě

6. 12. 2019 – 2. 2. 2020

Adventní čas letos může návštěvníkům Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích zpříjemnit nová výstava. Každá země má své specifické vánoční tradice a zvyky a s některými z nich vás seznámíme. Dozvíte se například, jaké jsou tradiční pokrmy v okolních zemích, kdo je Krampus, kde byl poprvé ozdoben vánoční stromček nebo proč nosí v Itálii dárky čarodějnice Befana. Zajímavostí je originální vánoční pozdrav od Santy Clause ze severního pólu. Pokud to bylo možné, vycházeli jsme z vyprávění konkrétních osob žijících v daných zemích, případně z jejich vzpomínek na Vánoce v rodné vlasti. Výstava je doplněna vánočními či novoročními přáními a recepty na tradiční cukroví a pokrmy. Pro děti jsou připraveny interaktivními prvky a komentované prohlídky s výtvarnou dílnou.

Muzeum Komenského v Přerově

Vánoce na zámku

1. 12. 2019 – 5. 1. 2020

Tradiční vánoční prezentaci Zbořilova betléma v letošním roce doplní rozsáhlá instalace zámeckých interiérů. Tentokrát nahlédneme do luxusních prostor, které patřily bohatší části společnosti – tedy lidem, kteří netrpěli nedostatkem. Jaké laskominy připravovalo služebnictvo svým bohatým pánům? Jaké zvyky se dodržovaly a jaké dekorace nesměly v honosných sídlech chybět? Jak asi vypadala zámecká štedrovečerní večeře a v čem se lišila od večeře prostých lidí? Jaké dárky dostávaly děti z bohatých rodin od Ježíška? Součástí edukačních programů je i kreativní dílnička, kde si děti mohou vlastnoručně nazdobit skleněnou baňku z výrobního družstva Slezská Tvorba.

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Jarmila Haldová: Betlémy

13. 12. 2019 – 19. 1. 2020

Stěžejní jádro výstavy tvoří figurální betlémy vyřezávané z lipového dřeva, kdy jednotlivé postavy z betlémů jsou prostřednictvím malby oblečeny do příslušných regionálních krojů. Zároveň jsou zde připomínána různá zaniklá, nebo specifická řemesla pro daný kraj.

Koloběžci z Lipníku jsou mezi nejlepšími kluby Evropy

Klubu koloběhu Lipník nad Bečvou se v letošním mezinárodním peletonu neztratil. Dařilo se mu ve všech třech kolech Evropského poháru (EC) vyhlášených Mezinárodní federací koloběhu IKSA.

V červnovém prvním kole EC v Plzni kadetka Adéla Zapletalová obsadila 2. místo ve sprintu, kadet Timothy A. Barrow dvakrát 3. místo ve sprintu a dlouhém závodě, žákyně Tina J. Barrow 3. místo ve sprintu, smíšená štafeta si dojela pro stříbrnou medaili.

Koloběžkový klub Kobra Brandýs nad Labem uspořádal v červenci 2. kolo EC jako KickFest a Mistrovství Evropy IKSA. Labe Aréna v Račicích pod horou Říp přivítala závodníky z Anglie, Rakouska, Ruska, Holandska, Polska, Slovenska, Německa, Estonska, Finska, Španělska, Francie, Belgie a v plném obsazení přijeli i domácí Češi. Z 1KK Lipník n.B. se kvalifikovalo z domácí Rollo ligy a mistrovství ČR osm závodníků v kategoriích kadet 13-15 let, žáci 10-12 let a předžáci 7-9 let. „Mistrovské tituly v Račicích doslova vyválčili Adéla Zapletalová ve sprintu kadetek, Timothy A. Barrow v reprezentační štafetě kadetů CZ a trio Adéla Zapletalová, Tina J. Barrow, Katka Hájková ve štafetě kadetek. Na stříbrnou bednu vystoupila Adéla Zapletalová za kritérium a dlouhý závod a stala se nejuspěšnější závodnicí v mládežnických kategoriích

Tina J. Barrow v račické Labe aréně vybojovala mistrovský titul.

Foto: Lenka Barrow

ích dívek!“ těšilo zástupce a trenéra klubu Zdenka Gaďourka.

Třikrát zlato

Druhé místo vybojoval Michal Hryzibil v dlouhém závodě předžáků. Bronzovou placku z rukou olympijského vítěze v moderním pětiboji z roku 2012 Davida Svobody přebírali Tina A. Barrow za dlouhý závod a sprint žákyň, Michal Hryzibil za sprint předžáků a štafeta kadetů David Hřivna, Filip Hryzibil a Jakub Fryblík. „S jedenácti

medailemi patříme mezi nejuspěšnější kluby letošního mistrovství Evropy, počítaje všechny kategorie od mládeže po veterány,“ dodal Gaďourek.

Třetí kolo EC se uskutečnilo v srpnu v Salzburgu a okolí. Sprinty a štafety na atletickém tartanovém oválu, vytrvalostní závod v Red Bull aréně pro závodníky monopostů F1. Tři první místa Adély Zapletalové a dvě druhá místa Davida Hřivny posunuly 1KK Lipník n.B. do čela klasifikace.

„V celkové klasifikaci Evropského poháru v koloběhu se umístilo devět závodníků ve čtyřech individuálních kategoriích, vítězství v klubové soutěži youth 10-15 let je dobrou reprezentací města Lipníka nad Bečvou i Olomouckého kraje, celé výpravě patří palec nahoru,“ řekl Gaďourek s tím, že umístění v mezinárodním (tabulka níže) peletonu se projeví při jmenování mládežnické reprezentace ČR v koloběhu pro rok 2020. (red)

Umístění v mezinárodním peletonu

Umístění	Závodník	Kategorie
1. místo	1KK LIPNÍK N.B.	KLUBY EVROPY 10-15 let
2. místo	ADÉLA ZAPLETALOVÁ 2006	KADETKY 13-15
3. místo	TIMOTHY ANTONIO BARROW 2004	KADETI 13-15
3. místo	TINA JOLIE BARROW 2007	PUPILS – ŽAČKY 10-12
3. místo	KATEŘINA HÁJKOVÁ 2005	KADETKY 13-15
5. místo	DAVID HŘIVNA 2005	KADETI 13-15
6. místo	FILIP HRYZBIL 2005	KADETI 13-15
6. místo	ONDŘEJ HÁJEK 2009	PUPILS – ŽÁCI 10-12
9. místo	TEREZA KOUTNÁ 2006	KADETKY 13-15
11. místo	AMALIE PŘYBILOVÁ 2007	PUPILS – ŽAČKY 10-12

Turisté vyrazili za posledním puchýřem

Více než dva a půl tisíce milovníků pohybu „po svých“ se ve dnech od 15. do 17. listopadu zúčastnilo tradiční turistické akce Za posledním puchýřem. Její už osmačtyřicátý ročník hostil Dům dětí a mládeže v Olomouci, kde byl start i cíl všech naplánovaných tras.

„Mezinárodní akce se zúčastnili nejen členové Klubu českých turistů, ale také zájemci z řad široké veřejnosti. Nechyběli ani turisté ze Slovenska, Polska a Německa. Na zajištění zázemí se podílelo padesát pořadatelů,“ uvedl Rostislav Klemeš z Klubu českých turistů.

V pátek proběhl autobusový výlet do Čech pod

Kosířem, kde si účastníci turistické akce prohlédli muzeum kočárů, hasičské muzeum, zámek a vystoupili na rozhlednu na vrcholu Velkého Kosíře. S velkým zájmem se setkala i beseda o historii města Olomouce v prostorách pedagogické fakulty UP, kterou vedl Vladimír Gračka.

V sobotu turisté vyrazili na předem naplánované trasy pochodů. Pořadatelé připravili dva okruhy. První o délkách od 8 do 35 kilometrů byl koncipován do oblasti Nížkého Jeseníku s centrální kontrolou v chatě nad Radíkovem. Druhý zavedl turisty do oblasti CHKO Litovelské Pomoraví. Tady

Pořadatelskou štafetu dostalo na olomouckém výstavišti Brno, kde bude mít akce pokračování příští rok. Foto: Olomoucký kraj

byl centrem ekologický dům u Horky nad Moravou.

V zaplněném sálu pavilonu A na Výstavišti Flora Olomouc se pak za účasti ředitele Krajského úřadu Olomouckého kraje Lu-

bomíra Baláše a dalších významných hostů uskutečnil závěrečný kulturní večer. Jeho vyvrcholením bylo slavnostní předávání štafety turistům do Brna, kteří budou příštími pořadateli této akce. (red)

Veslaři-veteráni měli žně

Maďarské jezero Velence se v létě stalo dějištěm mistrovství světa veteránů veslařů. Na velké přehlídce 3 622 veslařů z 52 zemí měla své zastoupení i Olomouc.

„Z Veslařského klubu Olomouc se účastnila malá skupina, ale co do úspěchů byla velmi úspěšná. Každý z účastníků získal alespoň jeden titul. Bylo jich

17 z celkového počtu 42 titulů, které získala celá výprava z České republiky,“ shrnul Jiří Urban, jeden z nejstarších účastníků české výpravy.

Na titulech se za Olomoucké v krásném počasí a při dobré organizaci závodů podíleli Martin Polášek (5 medailí), Karel Nevřala (4), Jiří Urban (3), Blanka Vařeková a Vendula Večeřová (2) a Jan Drábek (1). (red)

Olomoučtí veteránští šampioni Jiří Urban a Jan Drábek (vpravo). Foto: VK Olomouc

Vikýřovická 12 je pro všechny běžce bez rozdílu

Poslední den v letošním roce se prožde na Vikýřovicích na Šumpersku už pátý ročník běžeckého závodu Vikýřovická 12. Silvestrovský start bude v 11 hodin na místním fotbalovém hřišti. Účastníci čeká dvanáctikilometrový okruh po polních a lesních cestách v okolí obce.

Pořadatelé zvou trénované běžce i amatéry, aby si přišli trať vyzkoušet. „Závod děláme nejen pro běžce, kteří se

poprou o přední umístění, ale také pro všechny, kteří běhají jen pro radost a na výsledku jim příliš nezáleží. Nerozhodné sportovce můžeme ubezpečit, že na silvestra je ideální příležitost vyzkoušet si svůj první závod,“ zve pořadatel závodu Jan Směšný. Láká i na odměnu, kterou bude kromě dobrého pocitu také výtečný guláš a pivo. Ostych není na místě, organizátoři budou v cíli čekat na každého závodníka. (red)

Moštěk startoval na mistrovství světa handicapovaných

Olomoucký zdravotně postižený sprinter Jan Moštěk se na světovém šampionátu do finále nedostal, už kvalifikace byla ovšem nenahraditelnou zkušeností. Ilustrační foto: Atletický klub Olomouc

Letošní mistrovství světa zdravotně postižených sportovců v atletice se konalo od 7. do 15. listopadu v Dubaji. Do Spojených arabských emirátů odcestoval s českou výpravou čítající osmnáct atletů a atletek také olomoucký sprinter Jan Moštěk.

„Honza se na mistrovství kvalifikoval svým výkonem 1:00,61 v běhu na 400 m, který zaběhl v červenci v polské Bydhoři. V sobotu 9. listopadu se pak

v Dubaji zúčastnil kvalifikačních běhů, ale bohužel se mu nepodařilo dostat do nabitého finále. Nicméně už samotná kvalifikace na šampionát je pro Honzu i celý Atletický klub Olomouc velkým úspěchem,“ řekl za olomoucké atlety Tomáš Dočkal.

Česká výprava přivezla domů sice jedinou, ale o to cennější medaili. Zlato vybojoval ve vrhu koulí Aleš Kisý výkonem 7,93 metru. (red)